

Wakacje też mogą być przyjazne dla środowiska!

1. Zamiast kupować bilet lotniczy na drugi koniec świata, spójrzmy na mapę Polski i wybierzmy coś swojskiego. Jak mówi przysłowie: „Cudze chwalicie, swojego nie znacie”. Warto pamiętać, że jednym z największych źródeł emisji dwutlenku węgla są samoloty. **Wybermy więc jakiś bezemisyjny środek transportu.** Może rower?
2. No dobrze, jeżeli pokonanie kilkudziesięciu kilometrów rowerem jest dla nas zbyt przerażające, pozostaje pociąg, ewentualnie autobus, w najgorszym wypadku samochód. Tu też możemy być eko. Przede wszystkim „noga z gazu” - **spokojna jazda to większe bezpieczeństwo i mniejsze zużycie paliwa, a w konsekwencji mniej zanieczyszczeń w powietrzu i więcej pieniędzy w portfelu.** Aby obniżyć zużycie paliwa, trzeba też pamiętać o dobrze napompowanych kołach, płynnej jeździe, zamkniętych oknach, no i zdjęciu zbędnych bagaży z dachu. Jeśli Ty i sąsiad jedziecie w jednym kierunku, a któryś z Was ma w samochodzie wolne miejsce - pojedźcie razem, jednym samochodem. Wyprodukowanie samochodu to emisja blisko 5 ton CO₂, nie mówiąc już o jego wykorzystywaniu - ograniczaj korzystanie z tego środka transportu.
3. Dobrze, już zdecydowaliśmy, że tym razem jedziemy na rowerową wyprawę, np. do Doliny Baryczy, a nie fruniemy na Malediwy. Cała wyprawa zajmie nam 10 dni. Warto zatem zrobić kilka rzeczy, dzięki którym puste mieszkanie nie będzie nadaremnie zużywało energii podczas naszej nieobecności. **Powylączajmy wszystkie urządzenia,** ale także ich tryby czuwania, tzw. stand-by'e. Uwaga! Nie zapomnijcie, że lodówka też jest na prąd. To właśnie ona zużywa w domu najwięcej energii spośród innych elektrycznych i elektronicznych urządzeń! (Przypominamy, że przed pozostawieniem jej odłączonej od prądu należy ją rozmrozić.)
4. Mamy zatem plan, mieszkanie zabezpieczone, bilet kolejowy w dwie strony kupiony, rower nasmarowany. Pora ruszyć w drogę. Przydałyby się jeszcze zakupy - **odradzamy robienie zakupów na zapas.** Po pierwsze, trzeba to wszystko nosić i wozić, po drugie, jedzenie się szybko psuje. W każdej wiosce znajduje się jakiś mały sklepik - dajmy mu zarobić.
5. **Nastawmy się na robienie codziennych zakupów, oczywiście tylko z torbą wielokrotnego użytku.** Nie zerwie się i nie zamieni w śmieć po zużyciu.
6. **Wyberajmy rzeczy zdrowe, świeże i ekologiczne,** pytajmy o lokalne produkty, np. w Dolinie Baryczy zakochacie się w potrawach z karpia. Zakup lokalnych rarytasów dostarczy rozkoszy naszemu podniebieniu, ale i pomoże tym producentom, którzy produkują zdrową, ekologiczną żywność. Poza tym produkt wyprodukowany lokalnie nie powoduje wielkiej emisji CO₂ związanej z transportem, np. z dalekich Chin.
7. Robimy zatem eko-zakupy. Generalnie warto stosować zasadę: „**Kupuj mniej opakowań, będziesz miał mniej śmieci**”. Prosty przykład, zamiast dwóch małych butelek napoju – weź jedną większą. Proste, nie?
8. Po zakupach dobrze byłoby coś upieścić. **Przykrywajmy garnek podczas gotowania,** a na kawę czy herbatę **gotujmy tylko tyle wody, ile potrzebujemy,** ograniczymy emisję dwutlenku węgla o blisko 25 kg rocznie. Gdyby wszyscy Europejczycy gotowali tyle wody, ile potrzebują, czyli dziennie średnio o 1 litr wody mniej, zaoszczędzona energia mogłaby zasilić jedną trzecią oświetlenia ulicznego w Europie.
9. Wakacje w tym roku zapowiadają się upalnie. A my, przejeżdżając wiele kilometrów marzymy o klimatyzowanym pomieszczeniu w luksusowym hotelu? Trochę umiaru. **Lepiej usiądźmy w cieniu,** możemy też śmiało wykapać się w jeziorze.
10. **Kąpiąc się w jeziorach, rzekach czy morzu nie używamy mydła i szamponu!**
11. Po wyczerpującej wędrowce po górach, **zamiast długiej kąpieli, która wcale nie doda energii, weźmy prysznic** - zaoszczędzimy nawet do 100 litrów wody!
12. Jeśli się już wymyliśmy po całodziennym pedałowaniu, pora wyprać skarpetki, gatki i podkoszulek. Ostrożnie jednak z detergentami. **Używajmy wyłącznie środków biodegradowalnych.** Pamiętajmy, jedna kropla detergentu dziennie mniej w każdym polskim biurze i domu to około 2.000 litrów detergentów mniej w naszych ściekach - a w konsekwencji - w naszych rzekach i Bałtyku!
13. Noclegi. **Warto poszukać urokliwego gospodarstwa ekologicznego.** Dajmy zarobić naszym eko-rolnikom.
14. Czym byłyby wakacje bez wspomnień, a wspomnienia bez zdjęć. Planujemy kupić aparat fotograficzny, który pomoże utrwalić, jak np. lokalny lekarz wyjmuje z Twojego gardła ość karpia. **Wyberajmy urządzenia zasilane za pomocą akumulatorów,** które po wyczerpaniu można ponownie naładować - ich stosowanie jest tańsze i do tego zmniejsza ilość trujących odpadów (kadm, rtęć)!
15. Zamiast siedzieć przed komputerem, telewizorem, **wyjdź na spacer** - w ten sposób zadbasz o swój wzrok i wzmocnisz fizyczną tężyznę, a dodatkowo oszczędzisz energię!
16. Zaplanowaliśmy na wakacje wielkie domowe porządki? Nie wiemy co zrobić z niepotrzebnymi książkami, zabawkami czy ubraniami? **Oddajmy je osobie, dla której będą one niezastąpione,** a Zrobimy dobry uczynek dla drugiego człowieka, przyczyniając się do ochrony zasobów środowiska naturalnego. **Nie zapomnijmy pozostałych śmieci posegregować w odpowiednie pojemniki!**
17. Zaprosiliśmy znajomych na wieczornego, wakacyjnego grilla? Grillujmy, ale nie produkujmy zbędnych śmieci – **unikajmy jednorazowych kubków, sztućców, talerzyków!**
18. Polska to tysiące hektarów stawów, rozlewisk i lasów. No właśnie – lasy to 29 proc. powierzchni Polski, to nasz skarb. Warto, abyśmy trochę więcej o nie dbali - szczególnie podczas wakacyjnych wypraw. Czy zdajemy sobie sprawę z tego, że las jest naszym przyjacielem i sprzymierzeńcem? Pochłanianie dwutlenku węgla, pyły i tłumienie hałas (nawet ten wewnętrzny), jest naturalnym magazynem wilgoci, reguluje lokalny klimat. Nie mówiąc już o dostarczaniu drewna, owoców i roślin, grzybów i grzybków. Daje nam także tak potrzebny spokój, pozwala się odprężyć.
19. Jak każdy z nas może dbać o las? W najprostszy sposób. **Wystarczy nie śmiecić i zwracać uwagę innym śmiejącym** - śmiecenie jest wykroczeniem i podlega karze grzywny nawet do 5 tys. zł. Musimy być ostrożni w lesie, szczególnie z ogniem, zatem **lepiej zrezygnujmy z rozpalania ognisk,** naprawdę łatwo jest spowodować pożar. **Żadnego też łamania gałęzi, wrywania roślin, zakopywania śmieci, ani hałasowania.**
20. **Jedyną, co możemy pozostawić w lesie** - a dotyczy to również morskich plaż, łąk, brzegów jezior i wszystkich innych miejsc - **to ślady naszych bosych stóp.** Oprócz dobrego wrażenia, oczywiście.